

Nurmijärven kunnan esi- ja perusopetuksen
oppilaskuljetusopas 1.1.2020 alkaen

Sisällysluettelo

1	YLEISTÄ.....	4
2	ESI- JA PERUSOPETUKSEN MAKSUTTOMIA KULJETUKSIA KOSKEVA LAINSÄÄNDÄNTÖ	4
2.1	Perusopetuslaki (21.8.1998/628).....	4
2.1.1	6 §, 1 – 2 momentit: Oppilaan koulupaikan määräytyminen	4
2.1.2	32 §: Koulumatkat	5
2.1.3.	48 b §, 3 momentti: Aamu- ja iltapäivätoiminnan matkat	5
3	KOULUMATKAN MITTAAMINEN	5
4	KOULULIITU – KOULUMATKAN TURVALLISUUDEN ARVIOINTIMENETELMÄ	6
5	MAKSUTTOMAN KULJETUKSEN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET	6
6	MAKSUTTOMAN KULJETUKSEN MYÖNTÄMISEN PERIAATTEET	7
6.1	Yleiset periaatteet.....	7
6.2	Vuoroviikkokuljetukset	8
6.3	Opetussuunnitelmaan liittyvät periaatteet	8
6.4	Muut periaatteet.....	9
6.5	Päivähoito Aleksin toimintaan osallistuvien oppilaiden kuljetukset	9
6.6	Eriyistä esiopetuksen oppilaiden kuljetuksesta.....	9
7	KOULULAISTEN AAMU – JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA	10
8	TAPATURMAN AIHEUTTAMA LYHYTAIKAINEN KULJETUSTARVE.....	10
9	MAKSUTTOMAN KULJETUKSEN TAI SAATTAMISAVUSTUKSEN HAKEMINEN	10
10	ESI- JA PERUSOPETUKSEN OPPILAAN KOULUMATKAKORTTI	11
11	SAATTAMISAVUSTUS	11
12	TIEDOTTAMINEN JA YHTEYDENPITO OPPILASKULJETUSASIOISSA	12
12.1	Kouluun.fi –palvelu	12
12.2	Koulujen kuljetusvastaavat ja yhteystiedot oppilaskuljetusasioissa	12
13	OPPILASKULJETUKSISSA NOUDATETTAVAT PERIAATTEET	13
13.1	Turvallisuuteen liittyvät asiat.....	13
13.2	Käyttäytymiseen liittyvät asiat.....	13
13.3	Muut asiat	13
14	OPPILASKULJETUSTEN SUJUMISEN KANNALTA TÄRKEÄÄ.....	14
15	MUITA KULJETUKSESSA HUOMIOITAVIA ASIOITA.....	14
15.1	Vuoroauton tai kouluauton pysäkillä saapuminen	14
15.2	Sääolosuhteet	15
15.3	Autoon kohdistuvat vahinko- tai ilkivaltatapaukset	15

15.4	Kuljetuksen laatuun liittyvät kysymykset.....	15
16	VAKUUTUS KOULUMATKAN AIKANA.....	15
17	YHTEYSTIETOJA.....	16

1 YLEISTÄ

Kunnan oppilaskuljetusten järjestämisperusteista on säädetty perusopetuslaissa. Kunta voi lisäksi päättää omista kuljetusperiaatteista.

Oppilaskuljetuksella tarkoitetaan oppilaalle maksutonta kuljetusta, jonka Nurmijärven kunta järjestää joko yleisellä tai tilaamallaan kulkuneuvolla. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus.

Tähän oppaaseen on koottu Nurmijärven kunnan oppilaskuljetuksia koskevat periaatteet ja ohjeistukset. Oppaassa esitellään ne periaatteet, joiden mukaan esi- ja perusopetuksen oppilaille myönnetään kunnan maksuton kuljetus, kerrotaan kuljetusten järjestämisestä eri kulkumuodoittain sekä annetaan ohjeita maksuttoman kuljetuksen hakemiseksi, kuljetusten aikaiseen käyttäytymiseen ja poikkeavien tilanteiden varalle.

Kuljetukset järjestetään ensisijaisesti joukkoliikenteellä, mikä tarkoittaa linja-autovuoroja ja Kivenkyytiä. Mikäli joukkoliikennettä ei ole käytettävissä, kuljetus järjestetään erikseen tilattavalla kuljetuksella. Erikseen tilattava kuljetus tarkoittaa kouluautoja, jotka eivät kuulu joukkoliikenteeseen.

2 ESI- JA PERUSOPETUKSEN MAKSUTTOMIA KULJETUKSIA KOSKEVA LAINSÄÄNDÄNTÖ

2.1 Perusopetuslaki (21.8.1998/628)

2.1.1 6 §, 1 – 2 momentit: Oppilaan koulupaikan määräytyminen

Opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämipaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää varhaiskasvatuspalveluita.

Kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle tässä laissa tarkoitettua opetusta saavalle 1 momentin mukaisen lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa tämän lain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään. Esiopetusta saavalle oppilaalle voidaan opetuksen järjestämipaikaksi osoittaa myös vastaavat edellytykset täyttävä 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu varhaiskasvatuspaikka tai muu soveltuva esiopetuksen järjestämipaikka. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syytä opetuskieltä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämipaikkaa.

2.1.2 32 §: Koulumatkat

Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitettuun varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. (13.7.2018/542)

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. (24.6.2010/642)

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään varhaiskasvatukseen varhaiskasvatuslain 6 §:n 4 momentissa tarkoitettulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan välillä. (13.7.2018/542)

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

2.1.3. 48 b §, 3 momentti: Aamu- ja iltapäivätoiminnan matkat

Perusopetuslain 48 b §:n 3 momentin mukaan aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestettäessä tulee ottaa huomioon, että niillä toimintaan osallistuvilla lapsilla, joilla on 32 §:n mukainen oikeus koulumatkaetuuteen, on mahdollisuus käyttää tätä etuutta.

Lain perusteluissa (HE 57/2003) on todettu, ettei kunnalla ole velvollisuutta erikseen järjestää maksutonta kuljetusta iltapäivätoiminnassa. Lain perustelujen mukaan säännös on tarkoitettu toimintojen suunnittelua ohjaavaksi, eikä se siten esimerkiksi velvoita kuntaa kuljetusten järjestämiseen.

3 KOULUMATKAN MITTAAMINEN

Koulumatka mitataan karttamittauksena kotitontin koulua lähinnä olevalta portilta koulutontin kotia lähinnä olevalle portille. Tällöin pyörä- ja kävelytiet otetaan huomioon ensisijaisina kulkuväylinä. Lisäksi huomioidaan, ovatko ne käytettävissä myös talviaikaan.

Matka mitataan kahdella karttaohjelmalla, Google ja Fonecta, sekä mahdollisesti myös reititysohjelmalla. Mikäli matkan pituus on lähellä kolmea tai viittä kilometriä, tarkistetaan tarvittaessa matkan pituus kunnan teknisen keskuksen toimesta.

Kunnan velvollisuutena ei ole järjestää maksutonta kuljetusta koko matkalle, vaan kuljetus voidaan järjestää vain osalle matkasta. Oppilaalta saatetaan siis edellyttää omatoimista kulkemista kyytireitin varteen. Kilometrirajat ovat pisimpiä mahdollisia omavastuumatkoja, jotka oppilaan tulee varautua kulkemaan omin neuvoin. Maksuton kuljetus voidaan myös järjestää vain osalle vuotta, esim. talvikuukausille.

4 KOULULIITU – KOULUMATKAN TURVALLISUUDEN ARVIOINTIMENETELMÄ

Koulumatkan turvallisuuden arvioinnissa käytetään apuna Koululiitu –ohjelmaa, joka on työkalu koulumatkan turvallisuuden arvioimiseksi.

Koululiitu näyttää kartalla eri värein reittien turvattomuuden eri ikäisille kulkijoille. Ohjelman antama tulos perustuu riskilukuihin, jotka ohjelma laskee mm. tiestön ja liikenteen ominaisuuksien perusteella. Tieosien riskiluvuille on määritelty suositukset. Suositukset perustuvat asiantuntijahaastatteluun ja keskiarvoon kuntien käytännöistä. Riskiluvut perustuvat maanteiden osalta tierekisteristä saatavaan tietoon. Tierekisteriin ei ole mahdollista sisällyttää kaikkia paikallisia ongelmia. Mm. sesonkiluonteista liikennettä tai tietyökohteita ei tierekisteritiedoista saada.

Koululiitu –ohjelman riskilukuja käytetään apuna menetelmän antamassa muodossa lukuun ottamatta seuraavia kohtia:

- Tasoristeyksen ylityksen turvallisuus ratkaistaan muun muassa Väylän laatimien tasoristeysten toimenpideselvitysten perusteella, sillä menetelmä ei sisällä tasoristeysmäärittelyä. Myös Onnettomuustutkimuskeskus OTKES tekee tutkimuksia ja antaa tasoristeyksiä koskevia suosituksia.
- Talvikauden aikana, syysloman jälkeisestä viikosta seuraavan lukukauden maaliskuun loppuun saakka, käytetään viisi pistettä alempia raja-arvoja kuin muuten.
- Tien tai sen osa peruskorjauksen tms. pitkäaikaisen tietyömaan ajaksi järjestetään tilapäisesti työmaan vaikutuspiiriin kuuluville oppilaille kuljetus tietyömaan vaarallisuuden vuoksi.

Arvioinnissa tarkastellaan monipuolisesti koulumatkan liikenteellisiä olosuhteita, mutta suurimman painoarvon arvioinnissa saavat teiden liikennemäärät ja nopeusrajoitukset. Esimerkiksi valaistuksen puuttuminen ei yksinään tee tiestä vaarallista.

5 MAKSUTTOMAN KULJETUKSEN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET

Maksuttomissa kuljetuksissa käytetään ensisijaisesti olemassa olevaa julkista liikennettä eli vuoroautoa tai Kivenkyytiä. Näihin matkoihin oppilaalle annetaan matkakortti. Erikseen tilattavaa kuljetusta käytetään täydentämään julkisen liikenteen yhteyksiä tai eräissä erikoistapauksissa, mm. terveydellisten syiden vuoksi. Näihin matkoihin oppilaat eivät tarvitse matkakorttia.

Oppilas voi joutua käyttämään koulumatkallaan useita eri kuljetusmuotoja (vuoroauto, Kivenkyyti ja kouluauto). Lain mukaan oppilaan koulumatka odotusaikoinen voi kestää enintään kaksi ja puoli tuntia päivässä.

Lukuvuoden alussa 13 vuotta täyttäneen oppilaan koulumatka odotusaikoinen voi kestää kuitenkin enintään kolme tuntia päivässä. Kävelen käytetyn ajan mittaamiseen käytetään Kuntaliiton suosittamaa laskentaohjetta.

Ikä vuosina	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Kävelyaika min/km	16	15	14	13	12,5	12	11,8	11,6	11,4	11,2	11	10,8

Nurmijärvellä pyritään siihen, että nuorimpien oppilaiden odotusaika olisi koululla enintään 20 minuuttia. Myös yhdistettyjen kuljetusten reitit pyritään laatimaan siten, että odotusajat pysyvät kohtuullisina.

Erikseen tilattavia kuljetuksia ei pääsääntöisesti järjestetä ovelta ovelle -kuljetuksina, vaan oppilaat kerääntyvät ns. noutopysäkeille samalla tavoin kuin vuoroautoa käyttävät oppilaat kerääntyvät linja-autopysäkeille. Kivenpuiston koulun oppilaiden kuljetuksessa tästä poiketaan. Jos Kivenpuiston koulun oppilaalle myönnetään maksuton kuljetus matkan pituuden tai sen vaarallisuuden perusteella, hänet kuljetetaan ovelta ovelle-kuljetuksena, jos ei muuta sovi.

Kunta päättää ja osoittaa oppilaalle noutopysäkin paikan, joka on pääsääntöisesti linja-autopysäkki/entinen Sampo-pysäkki, liittymä tai muu liikenteellisesti turvallinen paikka. Oppilaiden noutopysäkit määritellään yhteistyössä koulukuljetustiimin, liikennöitsijöiden ja koulujen/esiopetuspaikkojen kanssa. Noutopysäkin määrittelyssä tärkeimmät perusteet ovat kuljetuksen kokonaisturvallisuus ja sujuvuus. Kodin ja pysäkin välille ei pääsääntöisesti järjestetä kuljetuksia, jos matka on lyhyempi kuin kuljetuksen järjestämisrajat eli kolme tai viisi kilometriä.

Esi- ja perusopetuksen oppilaille järjestetään jäähallikuljetukset kunnan toimesta. Perusopetuksen oppilaille järjestetään myös uimahallikuljetukset.

6 MAKSUTTOMAN KULJETUKSEN MYÖNTÄMISEN PERIAATTEET

Kunta järjestää oppilaalle kuljetuksen perusopetuslain 6 §:n 2 momentin tarkoittamaan lähikouluun/kunnan määräämään esiopetuspaikkaan tai korvaa oppilaan huoltajalle koulumatkakustannuksia saattamisavustuksena alla määriteltyjen periaatteiden mukaisesti.

6.1 Yleiset periaatteet

1. Esiopetuksessa olevan tai 1. - 3. luokan oppilaan koulumatka on lyhintä käyttökelpoista jalankulkureittiä pitkin yli kolme kilometriä pitkä
2. 4. - 9. luokan oppilaan koulumatka on lyhintä käyttökelpoista jalankulkureittiä pitkin yli viisi kilometriä pitkä
3. Jos koulumatka on oppilaalle liian vaikea tai rasittava. Kuljetuksen järjestäminen koulumatkan vaikeuden tai rasittavuuden perusteella edellyttää aina terveydenhuollon tai oppilashuollon asiantunti-

jan lausuntoa. Lausunnosta on ilmevä kuljetustarpeen syiden ja perustelujen lisäksi se, millä kulkumuodolla asiantuntija suosittelee kuljetuksen tapahtuvan. Lausunnossa tulee ilmaista selkeästi, mille ajanjaksolle asiantuntija suosittelee kuljetuksen järjestämistä.

4. Jos koulumatka tai osa koulumatkasta on vaarallinen, kunta järjestää kuljetuksen vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle tai korvaa huoltajalle koulumatkakustannuksia oppilaan kuljettamisesta. Kuljetus voidaan järjestää näissä tilanteissa joko koko lukuvuodeksi, talvikaudeksi (syysloman jälkeisestä viikosta maaliskuun loppuun) tai osaksi lukuvuotta.

6.2 Vuoroviikkokuljetukset

Mikäli oppilas asuu kahden eri huoltajan kanssa kunnan alueella eri osoitteissa kokonaiset vuoroviikot ja mikäli maksuttoman kuljetuksen myöntämisen ehdot täyttyvät ensisijaiseen kouluun (lähi-kouluun), oppilaalle järjestetään kuljetus ensisijaisesti joukkoliikennettä käyttäen siitä osoitteesta, josta maksuttoman kuljetuksen ehdot täyttyvät. Jos kuljetus järjestetään erikseen tilattavalla kuljetuksella, kuljetus järjestetään koko viikon ajan, maanantaista perjantaihin, samaan osoitteeseen. Lapsen siirtyminen toiseen osoitteeseen viikonloppuun aikana tulee järjestää huoltajien toimesta.

6.3 Opetussuunnitelmaan liittyvät periaatteet

1. Kunta järjestää vapaaehtoisen yhden A2-kielen opiskelun (4., 5. ja 6. luokkalaiset) edellyttämät kuljetukset, vaikka oppilas ei olisi muuten kuljetusoppilas. Kielikuljetuksista ei tehdä erillisiä kuljetuspäätöksiä.
2. Kunta järjestää uskonnonopetuksen edellyttämät kuljetukset. Uskonnonopetuksen kuljetuksista ei tehdä erillisiä kuljetuspäätöksiä.
3. Kunta järjestää oppilaiden työelämään tutustumisjaksojen matkat (TET -matkat) samoilla periaatteilla kuin 4.- 9. luokan oppilaiden koulumatkat. Jos oppilas suorittaa työelämään tutustumisjakson toisen kunnan alueella, ei matkoja järjestetä eikä korvata.
4. Toissijaisessa koulussa koulua käyvien kuljetuksia ei pääsääntöisesti järjestetä eikä korvata. Seuraavissa tapauksissa voidaan järjestää kuljetus tai maksaa korvausta koulumatkakustannuksista:
 - Jos oppilas muuttaa kesken lukuvuoden kunnan sisällä ja haluaa käydä lukuvuoden loppuun vanhassa koulussa, korvataan koulumatkakustannukset saattamisavustuksena edellyttäen, että maksuttoman kuljetuksen kriteerit täyttyvät.
 - Jos rehtori/varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö on hyväksynyt oppilaan oppilaaksi toissijaiseen kouluun/esiopetuspaikkaan, oppilaalle myönnetään maksuton kuljetus, jos hän saisi maksuttoman kuljetusoikeuden omaan lähikouluunsa/esiopetuspaikkaan ja hän täyttää toissijaiseen kouluun/esiopetuspaikkaan kulkemiseen maksuttoman kuljetuksen myöntämisen ehdot. Huoltajalle korvataan koulumatkakustannukset saattamisavustuksena edellyttäen, että maksuttoman kuljetuksen kriteerit täyttyvät.
5. Vieraassa kunnassa koulua käyvien oppilaiden koulumatkat
 - Kun vuosiluokkien 7. – 9. oppilaan äidinkieli on ruotsi ja oppilas käy äidinkieltensä mukaisessa lähimmässä tarkoituksenmukaisessa koulussa vieraan kunnan alueella, kunta korvaa koulumatkakustannuksia.
 - Kun oppilas opiskelee perusopetuksen lisäopetuksessa (kymppiluokalla) toisessa kunnassa ja kunta ei järjestä opetusta oman kunnan alueella, kunta korvaa koulumatkakustannuksia

- Jos perusopetuksen oppilaalla on opetuspäällikön myöntämä erityisistä pedagogisista syistä tehty päätös osallistua toisessa kunnassa tapahtuvaan opetukseen, kunta korvaa koulumatkakustannuksia. Ei tehdä erillistä kuljetuspäätöstä.

Edellä mainituissa tilanteissa korvaus maksetaan saattamisavustuksena. Korvauksen edellytys on, että vieras kunta/koulu ei järjestä maksutonta kuljetusta tai ei korvaa koulumatkakustannuksia.

Jos koulumatka vaatii poikkeuksellisesti kunnan järjestämän erillisen kuljetuksen, edellytetään terveydenhuollon tai oppilashuollon asiantuntijan lausuntoa.

6.4 Muut periaatteet

Jos oppilas sairastuu kesken koulupäivän, huoltaja huolehtii hänen kuljettamisestaan kotiin.

Jos koulussa/esiopetuspaikassa tapahtuu oppilaalle tapaturma, joka vaatii kyydin kunnan terveyskeskukseen, huoltajalla on ensisijainen vastuu huolehtia lapsensa kuljettamisesta. Jos huoltaja on estynyt kuljettamasta, oppilas kuljetetaan terveyskeskukseen taksilla, jonka kustannuksista vastaa kunta. Terveyskeskuksesta kouluun/esiopetuspaikkaan tai kotiin kuljettaminen on ensisijaisesti huoltajan vastuulla.

6.5 Päivähoito Aleksin toimintaan osallistuvien oppilaiden kuljetukset

Kivenpuiston koulun oppilaat, jotka osallistuvat päivähoito Aleksin toimintaan, saavat tarvittaessa kuljetuksen kotiin. Osa oppilaista tuodaan Aleksiin aamuhoitoon ennen koulupäivän alkamista, ja nämä kuljetukset kuuluvat oppilaskuljetuksiin. Koulun loma-aikoina kuljetukset päivähoito Aleksiin hoitaa Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä.

6.6 Erityistä esiopetuksen oppilaiden kuljetuksesta

Esiopetuksen oppilaan kulkemiseen liittyvä saattaminen koulukyytiin aamulla sekä vastaanottaminen kotiin iltapäivällä on huoltajan vastuulla. Esiopetuspaikka/koulu on vastuussa oppilaan vastaanottamisesta esiopetukseen ja saattamisesta iltapäivällä kotimatalle.

Jos esiopetuksen oppilaalle on myönnetty maksuton kuljetus, on huoltajan ilmoitettava aina ennen seuraavaa toimintaviikkoa päiväkotiin, jos lapsi tulee joinakin päivinä esiopetukseen huoltajan kuljettamana, ts. hän ei tule koulukyydillä. Jos lapsen kuljetus on järjestetty erikseen tilattavalla koulukyydillä, huoltajan tulee tehdä Kouluun.fi-palvelussa peruutukset, jos lapsi ei ole tulossa kyytiin.

Jos esiopetukseen osallistuva oppilas osallistuu myös täydentävään varhaiskasvatukseen, maksutonta kuljetusta ei myönnetä. Varhaiskasvatuksen maksuttomat kuljetukset ovat aina harkinnanvaraisia, ja niitä varten edellytetään terveydenhuollon tai oppilashuollon asiantuntijan lausuntoa.

Jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään esiopetukseen, niin huoltaja vastaa lapsen esiopetukseen kuljettamisesta ja saattamisesta aiheutuvista kustannuksista.

7 KOULULAISTEN AAMU – JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistumisen perusteella kunta ei järjestä maksutonta oppilaskuljetusta. Kuljetus voidaan edellisestä poiketen järjestää, jos oppilas on oikeutettu maksuttomaan kuljetukseen kouluun ja hänellä on terveydenhuollon tai oppilashuollon lausunto, jossa edellytetään kuljetuksen järjestämistä iltapäivätoimintaan. Mikäli kuljetus järjestetään, huoltajien vastuulla on huolehtia lapsen kuljetuskohtiin aamu- ja iltapäivätoiminnasta.

8 TAPATURMAN AIHEUTTAMA LYHYTAIKAINEN KULJETUSTARVE

Koulussa, muussa opetuksen järjestämispäikassa, koulumatkalla tai muualla sattuneen loukkaantumisen takia kunta järjestää kuljetuksen, mikäli tarve on lääkärinlauseksessa todettu. Oppilaan kuljetus pyritään soveltamaan olemassa oleviin kouluautoihin tai vuoroautoihin, erilliskuljetuksia ei pääsääntöisesti järjestetä. Nämä ns. tapaturmakuljetukset pyritään saamaan toimimaan mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään kuudentena arkipäivänä lääkärinlausunnon saapumisesta. Lääkärinlausunnosta on kuljetustarpeiden syiden ja perustelujen lisäksi myös ilmentävä selkeästi, mille ajanjaksolle asiantuntija suosittelee kuljetuksen järjestämistä. Tapaturmakuljetuksista ei tehdä erillistä kuljetuspäätöstä.

9 MAKSUTTOMAN KULJETUKSEN TAI SAATTAMISAVUSTUKSEN HAKEMINEN

Koulumatkan järjestämistä tai koulumatkakulujen korvausta ei tarvitse joka vuosi hakea erikseen, ellei olosuhteissa tapahdu muutoksia ja ellei aikaisemmin tehdyn päätöksen voimassaolo ole umpeutumassa.

Päätös tehdään huoltajan tekemän hakemuksen perusteella

- Esiopetuksen oppilaalle esiopetusvuoden loppuun asti, kun matkan pituus on yli 3 km
- 1. - 3. lk:n oppilaalle 3. luokan loppuun asti, kun matkan pituus on yli 3 km, mutta alle 5 km
- 1. – 6. lk:n oppilaalle 6. luokan loppuun asti, kun matkan pituus on yli 5 km
- 7. – 9. lk:n oppilaalle 9. luokan loppuun asti, kun matkan pituus on yli 5 km
- Esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaalle matkan vaikeuden tai rasittavuuden perusteella asiantuntijalausunnon perusteella
- Esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaalle matkan vaarallisuuden perusteella talvikausiksi tai yhdeksi tai useammaksi lukuvuodeksi

Tulevaa lukuvuotta koskevat kuljetushakemukset liitteineen tulee toimittaa viimeistään 1.6. mennessä. Päätökset tehdään heinäkuun loppuun mennessä. 1.6. jälkeen saapuvien hakemusten käsittely aloitetaan elokuussa ja käsittelyaika on 2-4 viikkoa. Myös kesken lukuvuotta saapuvien hakemusten käsittelyaika on 2-4 viikkoa.

Jos oppilaalle on myönnetty kuljetus useammalle vuodelle koulumatkan pituuden perusteella, mutta noutopaikkaa tai kuljetusmuotoa täytyy muuttaa terveydellisten syiden takia asiantuntijalausunnon perusteella, tulee lausunto toimittaa kuntaan.

Jos oppilas muuttaa tai vaihtaa koulua kesken lukuvuoden, on maksutonta kuljetusta haettava uudelleen, mikäli oppilaalla säilyy koulunvaihdossa oikeus maksuttomaan kuljetukseen.

Maksuttoman kuljetuksen hakuohjeet löytyvät Nurmijärven kunnan kotisivuilta.

Maksuttoman kuljetuksen myöntämisestä päättää sivistys- ja hyvinvointitoimialan hallintopäällikkö kuljetuskoordinaattorin valmistelun pohjalta. Päätös annetaan tiedoksi huoltajalle Wilman kautta. Kielteiset päätökset lähetetään myös kirjeitse huoltajalle. Päätöksestä voi valittaa Helsingin hallinto-oikeuteen.

Myönteinen päätös maksuttomasta kuljetuksesta ei sisällä tietoa varsinaisista kuljetusjärjestelyistä tai -aika-
tauluista, vaan niistä (noutopaikat, reitit, noutajat) tiedotetaan erikseen ennen lukuvuoden/toimintakau-
den alkua Kouluun.fi –palvelun kautta.

10 ESI- JA PERUSOPETUKSEN OPPILAAN KOULUMATKAKORTTI

Uuden lukuvuoden alkaessa elokuussa joukkoliikenteellä (linja-auto ja Kivenkyyti) kouluun tulevat oppilaat pääsevät kyytiin ensimmäisenä päivänä ilman matkakortteja. Matkakortit jaetaan koulussa ensimmäisen koulupäivän aikana. Lukuvuoden/toimintakauden päättyessä matkakortti tulee palauttaa koululle/esiopetuspaikkaan. Lukuvuoden/toimintakauden viimeisenä päivänä oppilas saa matkustaa kotiin ilman matkakorttia.

Esi- ja perusopetuksen vuoroautolla kulkevalla oppilaalla tulee olla koulumatkoilla mukana voimassa oleva peruskoululaisen koulumatkakortti. Kortti oikeuttaa oppilaan matkustamaan lukuvuoden aikana vain koulumatkoja. Oppilaan velvollisuus on pitää huolta saamastaan koulumatkakortista. Mikäli oppilaan koulumatkakortti rikkoutuu tai katoaa, on asiasta välittömästi ilmoitettava koulun kuljetusvastaavalle tai päiväkodin johtajalle. Koulusta/esiopetuspaikasta saa varakortin siksi aikaa, kun oppilas saa uuden kortin tai kunnes kortti löytyy.

11 SAATTAMISAVUSTUS

Oppilaan huoltajalle voidaan maksaa hakemuksesta koulumatkakustannusten korvausta silloin, jos oppilas täyttää maksuttoman kuljetuksen ehdot ja huoltaja vastaa oppilaan kuljetusjärjestelyistä. Myönteisen kuljetuspäätöksen saaneen oppilaan huoltajalle korvataan kuljetuksesta aiheutuneet kustannukset siinä tapauksessa, kun kuljetus on myönnetty saattamisavustuksena.

Saattamisavustuksen vaihtoehtoiset korvaustavat:

1. Huoltajalle maksetaan koulumatkakustannusten korvausta silloin, jos huoltaja kuljettaa oppilasta. Tällöin korvaus on kulloinkin voimassa olevan matkaan käytettävän edullisimman lipputuotteen kuukausihinnan päivähinnan mukainen korvaus koulupäivien mukaan. Korvaus maksetaan huol-

tajan ilmoittamalle pankkitilille jälkikäteen kaksi kertaa lukukaudessa. Jos huoltaja kuljettaa oppilasta vain toisen suunnan, ja oppilas kulkee kunnan järjestämällä kuljetuksella toisen suunnan, kuukausittainen korvaus puolitetaan.

2. Jos oppilas käyttää julkista liikennettä, maksetaan korvaus huoltajan pankkitilille matkakuitteja vastaan. Korvaus maksetaan edullisimman lipputuotteen mukaisesti. Kuitit on toimitettava kuntaan sen lukukauden aikana, jota kuitit koskevat. Kuitit toimitetaan kuntaan ensisijaisesti sähköisesti (skannattuna tai valokuvana) hallinto- ja talouspalveluihin toimistosihteerille. Korvaus maksetaan huoltajan pankkitilille kahden kuukauden kuluessa kuittien toimittamisesta. Kuitit tulee toimittaa syyslukukauden osalta tammikuun loppuun mennessä ja kevätlukukauden osalta kesäkuun loppuun mennessä. Jos kuittien toimittaminen myöhästyy, kunta käyttää harkintavaltaa korvauksen maksamisessa.

Saattamisavustusta ei pääsääntöisesti makseta silloin, jos oppilaan kuljetus on suunniteltu järjestettäväksi erikseen tilattavalla koulukyydillä. Saattamisavustusta voi siis pääsääntöisesti saada vain silloin, kun oppilaan on mahdollista käyttää julkista liikennettä.

12 TIEDOTTAMINEN JA YHTEYDENPITO OPPILASKULJETUSASIOISSA

12.1 Kouluun.fi –palvelu

Nurmijärven kunnassa on käytössä oppilaskuljetuksissa Kouluun.fi -palvelu, jossa huoltajat näkevät kuljetuksessa olevien lastensa kuljetukseen liittyviä tietoja. Ensimmäistä kertaa Kouluun.fi –palveluun kirjauduttaessa käytetään Suomi.fi -palvelun vahvaa tunnistautumista esimerkiksi pankkitunnusten avulla. Kuljetustiimi lähettää lapsikohtaisen käyttöoikeuskoodin tekstiviestillä oppilaskuljetusjärjestelmässä oleviin huoltajien puhelinnumeroihin. Lapsikohtaisen käyttöoikeuskoodin avulla huoltaja voi lisätä lapsensa Kouluun.fi –tunnuksiinsa.

Palvelu on tarkoitettu lähinnä erikseen tilattavilla kuljetuksilla kulkeville. Kouluun.fi -palvelun kautta huoltaja näkee lapsen noustoajan ja –paikan. Palvelun avulla huoltajan tulee tehdä kuljetusten peruutukset, jos lapsi on poissa erikseen tilattavasta koulukyydistä. Palvelua voivat hyödyntää myös joukkoliikennettä käyttävien kuljetusoppilaiden huoltajat, he näkevät palvelusta tiedot ehdotetusta vuoroautosta ja pysäkeistä.

12.2 Koulujen kuljetusvastaavat ja yhteystiedot oppilaskuljetusasioissa

Jokaisessa koulussa ja esiopetuspaikassa on kuljetusvastaava, joka hoitaa koulun/esiopetuspaikan oppilaskuljetuksiin liittyviä asioita. Kuljetusvastaava on huoltajien ensisijainen yhteyshenkilö kuljetusasioissa.

Kunnan kotisivulla on tietoa oppilaskuljetuksista, mm. tämä opas sekä joukkoliikenteen ja Kivenkyydin aikataulut.

Oppilaskuljetusten yhteystiedot:

koulukuljetukset@nurmijarvi.fi

Kuljetuskoordinaattorit puh. 040 317 2414, 040 317 2012

Toimistos sihteeri (saattamisavustusasiat), puh. 040 317 2436

13 OPPILASKULJETUKSISSA NOUDATETTAVAT PERIAATTEET

13.1 Turvallisuuteen liittyvät asiat

- auton on oltava teknisesti kunnossa
- kuormitusmääräyksiä on noudatettava
- tieliikennelainsäädäntöä on noudatettava
- oppilailta on vaadittava turvavyön käyttöä aina, kun säännökset niin edellyttävät
- oppilaiden kuljettamien tavaroiden on oltava siten, että ne eivät aiheuta turvallisuusriskiä
- oppilaat otetaan ja jätetään aina turvalliseen noutopaikkaan tai linja-autopysäkille
- ovien on oltava kunnolla kiinni
- auto ei saa lähteä liikkeelle ennen kuin oppilas on ehtinyt istuutua paikalleen ja kiinnittänyt turvavyön
- oppilaiden liikkuminen autossa ajon aikana on kielletty
- turvallisuus on tärkein asia kaikissa oppilaskuljetuksissa

Lisäksi erikseen tilattaviin kuljetuksiin liittyviä asioita:

- vammaisia oppilaita ja esiopetuksen oppilaita ei saa jättää kohdepaikkaan ilman valvontaa, vaan kuljettajan tulee huolehtia siitä, että oppilas otetaan määränpäässä vastaan
- kouluauton merkintöjen on oltava määräysten mukaiset

13.2 Käyttäytymiseen liittyvät asiat

- kouluauton kuljettaja edustaa aikuista ja on esimerkkinä kuljetettaville
- oppilaita kohtaan käyttäydytään asiallisesti
- fyysisen voiman käyttö on kiellettyä lukuun ottamatta pakkotilannetta
- yhden tai useamman oppilaan häiriköinti/kiusaaminen muita kohtaan on estettävä
- oppilaita voidaan käskeä asiallisella tavalla toimimaan tilanteen edellyttämällä tavalla (esim. asettamaan kuljettamansa tavarat siten, että ne eivät haittaa muita)
- autoon kohdistuva ilkivallanteko on estettävä – ilkivalta- ja vahinkotapauksessa asia on liikennöitsijän oppilaan huoltajan välinen asia, kunta ei korvaa vahinkoja

13.3 Muut asiat

- auton tulee olla siisti
- kuljettaja ei saa tupakoida kuljetuksen aikana
- kuljettajan tulee antaa häiriköivistä oppilaista palautetta koululle/esiopetuspaikkaan/kuljetuskoordinaattorille
- jos kuljetuksessa tapahtuu onnettomuus, jossa ei ole henkilövahinkoja, tulee kuljettajan ilmoittaa asiasta tarvittaessa hätäkeskukseen ja kunnan kuljetuskoordinaattorille
- jos tapahtuu onnettomuus, jossa on henkilövahinkoja, tiedottaa kuljettaja asiasta hätäkeskukseen ja kunnan kuljetuskoordinaattorille
- liikennöitsijä vastaa siitä, että ajot hoidetaan täsmällisesti ja asiallisesti

- erilaisissa ongelmatilanteissa ja kuljetuksia koskevien määräysten tulkinnessa saa apua kunnan kuljetussuunnittelusta

14 OPPILASKULJETUSTEN SUJUMISEN KANNALTA TÄRKEÄÄ

Jotta oppilaskuljetukset sujuisivat mahdollisimman joustavasti ja turvallisesti, on tärkeää muistaa seuraavat asiat ja noudattaa niitä:

- Huoltajien edellytetään huolehtivan siitä, että koulunsa aloittaville ja vanhemmillekin oppilaille opetetaan ja kerrataan vuosittain hyvin koulumatkareitti ja liikenteessä kulkeminen. Tuleva ensimmäisen luokan oppilas tulee opettaa riittävän ajoissa liikkumaan lähiympäristössä ja opettaa hänelle turvallinen koulureitti. Lapsi tulee myös opettaa käyttämään vuoro- ja kouluautoja ja käyttäytymään niissä.
- Jos oppilas sairastuu tai ei jostain muusta syystä tarvitse kuljetusta erikseen tilattavassa kouluautossa, tulee huoltajan peruuttaa kuljetus Kouluun.fi –palvelussa.
- Koulun järjestyssäännöt ovat voimassa myös koulumatkan aikana. Lisäksi kouluautoissa on koulukyytien matkustussäännöt, joita tulee noudattaa.
- Liikenneturvallisuus on kuljetuksen aikana tärkeintä. Linja-autossa tai kouluautossa ei saa liikkua paikasta toiseen kuljetuksen aikana ja autoissa on pidettävä turvavyöt kiinni.
- Linja-auton tai kouluauton kuljettaja saa puuttua kuljetuksen aikana tapahtuvaan häiriköintiin tilanteen vaatimalla tavalla.
- Kouluauton kyytiin saa ottaa vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita ylimääräisiä tavaroita, joita tarvitaan lukujärjestyksen mukaisesti esimerkiksi liikuntatunneilla tai joiden tuomisesta on muuten erikseen sovittu koulun kanssa.
- Kouluauton ei tarvitse odottaa oppilasta, jos hän myöhästyy noutopysäkillä. Oppilaan on oltava vähintään viisi minuuttia ennen annettua noutoaikaa sovitulla noutopysäkillä. Jos oppilas myöhästyy kuljetuksesta, erillistä kuljetusta ei järjestetä. Tällöin kuljetus on huoltajan vastuulla.
- Kouluauto ei ole myöhässä, jos se saapuu noutopysäkillä 10 minuutin kuluessa sovitusta ajasta.
- Kouluauto ei saa ohittaa noutopysäkkiä ennen sovittua aikaa, elleivät kaikki pysäkillä kyytiin tulossa olevat oppilaat ole jo mukana.
- Päivittäiset kuljetukset järjestetään sovittujen reittien ja aikataulujen mukaisesti.
- Oppilas kuljetetaan koulusta kotiosoitteen pysäkillä/kotiosoitteeseen, joten kaverin luo ei voi jäädä kouluautosta, vaikka reitti ei muutu.

15 MUITA KULJETUKSESSA HUOMIOITAVIA ASIOITA

15.1 Vuoroauton tai kouluauton pysäkillä saapuminen

Ajokelin ollessa erityisen huono tai muista erityisistä syistä voi joskus käydä niin, että vuoroauto tai kouluauto ei pääse kulkemaan aikataulun mukaisesti. Liikennöitsijä on tällöin velvollinen järjestämään korvaavan kuljetuksen. Jos vuoroauto ei saavu aikataulun mukaisesti, tulee ottaa yhteyttä liikennöitsijään.

Kouluautoihin (erikseen tilattavat kuljetukset) liittyviä aikataulusioita:

- Oppilaan tulee olla noutopaikalla viimeistään viisi minuuttia ennen noutopysäkkiikataulussa annettua aikaa.
- Auton tulee saapua noutopysäkillä viimeistään 10 minuutin kuluttua annetusta ajasta (kelivara).
- Jos kouluauto ei tule noutopaikalle 10 minuutin sisällä noutoajasta, tulee ottaa yhteyttä kuljetussuunnitteluun puh. 040 317 2444. Noutopaikalta ei tule poistua ennen yhteydenotossa saatuja ohjeita.
- Kouluauto ei saa lähteä noutopysäkillä ennen annettua pysäkkiaikaa, elleivät kaikki kyytiin tulossa olevat oppilaat ole jo kyydissä.
- Jos oppilas ei ole pysäkillä sovitun pysäkkiajan jo mentyä, saa kouluauto ajaa ohi – kuljettaja noudattaa virallista aikaa. Tällöin huoltaja huolehtii kouluautosta myöhästyneen oppilaan kuljetuksen kouluun.

15.2 Sääolosuhteet

Kovien pakkasten tai muutoin huonojen sääolojen vuoksi ei järjestetä ylimääräisiä kuljetuksia. Kuljetusoppilaat kuljetetaan kuitenkin tavalliseen tapaan.

Huoltajat vastaavat osaltaan omien pihateiden talvikunnossapidosta, jotta kuljetukset ovat mahdollisia toteuttaa suurikokoisellakin kuljetuskalustolla. Noutopysäkkiä siirretään tarvittaessa lähimpään turvalliseen paikkaan, johon kouluauto pääsee.

15.3 Autoon kohdistuvat vahinko- tai ilkivaltatapaukset

Mahdollisissa oppilaiden vuoroautoon tai kouluautoon kohdistamissa vahinko- tai ilkivaltatapauksissa liikennöitsijä ja oppilaan huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään. Kunta ei korvaa oppilaiden autoille aiheuttamia vahinkoja.

15.4 Kuljetuksen laatuun liittyvät kysymykset

Mahdolliset kuljetuksen laatuun koskevat palautteet osoitetaan sivistystoimen hallinto- ja talouspalveluihin, koulukuljetukset@nurmijarvi.fi. Kaikki tulleet palautteet kirjataan ylös ja selvitetään liikennöitsijän kanssa. Mikäli tapahtuu vakavia rikkomuksia, kuten liikennelainsäädännön rikkomista, tulee asianosaisten ottaa suoraan yhteyttä poliisiin.

16 VAKUUTUS KOULUMATKAN AIKANA

Nurmijärven kunta on vakuuttanut kaikki oppilaat koulussa/esiopetuspaikassa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Vakuutus koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa sekä koulun järjestämiä opinto- ym. retkiä. Liikennevahingoissa, joissa toisena osapuolena on moottoriajoneuvo, hoitokulut tulee ohjata ensisijaisesti lakisääteisen liikennevakuutuksen korvattaviksi.

17 YHTEYSTIETOJA

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala

Hallinto- ja talouspalvelut

Oppilaskuljetusten kiireelliset asiat 040 317 2444

Kuljetuskoordinaattorit 040 317 2012, 040 317 2414

Hallintopäällikkö 040 317 2400

Toimistosihtööri (saattamisavustuksia), puh. 040 317 2436

koulukuljetukset@nurmijarvi.fi

Ympäristötoimiala

Liikenneinsinööri 040 317 2311

Linkit

www.nurmijarvi.fi

koululiitu.fi

kouluun.fi

www.liikenneturva.fi/liikennekasvatus